

Universiteit Utrecht

‘Aanbestedingsrecht is geen optelsom van procedurele regeltjes maar een krachtig instrument om de samenleving op duurzame en rechtvaardige wijze in te richten.’

— Prof. mr. Elisabetta Manunza

© Universiteit Utrecht, November 2017

Drukkerij: Xerox

Deze brochure is met zorg samengesteld. Aan de inhoud kunnen echter geen rechten worden ontleend.
De inhoud geeft de stand van zaken op het moment van schrijven weer.

Executive onderwijs*

Kijk voor meer informatie over onze opleidingen op www.uu.nl/rebo/executive

Executive
onderwijs*

Recht, Economie,
Bestuur en Organisatie

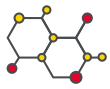
Aanbestedingsrecht voor de
inkooppraktijk

2018

Specialisatieopleiding voor professionals

Onder leiding van programmacoördinator Prof. mr. E. Manunza

Inhoud

Over ABR

▸ 3

Docenten

▸ 4

Factsheet

▸ 5

Programma

▸ 6

Ervaringen deelnemers

▸ 8

*‘U wordt aan het denken gezet,
op een ander spoor geplaatst,
in verwarring gebracht, maar
krijgt ook nieuwe handvatten
aangereikt.’*

— Prof. dr. Maarten van Bottenburg
(portefeuillehouder executive onderwijs)

‘Hoe maken we de beste keuze in het licht van de nieuwe Aanbestedingswet?’

— prof. mr. Elisabetta Manunza

‘Nieuwe regels vragen om nieuwe keuzes’

— Prof. mr. Elisabetta Manunza

PROF. MR. ELISABETTA MANUNZA

Elisabetta Manunza is hoogleraar Europees en internationaal aanbestedingsrecht bij de Faculteit Recht Economie Bestuur en Organisatie van de Universiteit Utrecht. Daarnaast is zij verbonden aan het Public Procurement Research Centre, een interuniversitair samenwerkingsverband van de Universiteit Utrecht en de Universiteit Twente (leerstool Besliskunde en Publieke Inkoopmanagement).

INTRODUCTIE

Met de Aanbestedingswet 2016, het Aanbestedingsreglement Werken (ARW) 2016 en de herziene Gids Proportionaliteit zijn vele nieuwe regels ingevoerd die de aanbestedingspraktijk op ingrijpende wijze hebben veranderd. Aanbesteders hebben meer beslissingsruimte en daardoor meer keuzemogelijkheden gekregen.

De vraag is hoe al die keuzes gemaakt moeten worden en aan welke eisen daarbij moet worden voldaan. Daarbij gaat het uiteraard om de klassieke rechtmatigheid van de te maken keuzes. Maar het gaat ook om de vraag of met die keuzes de doelen worden bereikt die Nederland zich stelt om innovatie te bevorderen en duurzaamheid en solidariteit in de samenleving te realiseren.

Niet alleen voor aanbesteders, ook voor inschrijvers is kennis van de nieuwe regels essentieel om de beste keuzes te kunnen maken en respectievelijk goede en competitieve offertes te kunnen indienen.

LEERDOEL

Deze specialisatieopleiding heeft tot doel kennis van die onderdelen van het aanbestedingsrecht bij te brengen die noodzakelijk is om op de meest doelmatige en correcte wijze te kunnen inkopen.

De focus ligt daarbij vanzelfsprekend op de nieuwe Aanbestedingswet 2016, het nieuwe ARW 2016 en de nieuwe Gids Proportionaliteit.

Topdocenten uit de advocatuur, het bedrijfsleven en de universiteit belichten de nieuwe regels in het licht van de Europese aanbestedingsrichtlijnen en jurisprudentie. Bijzondere aandacht is er voor de nieuwe gunningscriteria Beste PKV en Laagste KBK; voor de vraag hoe duurzaamheid, sociale overwegingen (MVI) en innovatie te bevorderen, publieke samenwerking vorm te geven, juridische procedures te voorkomen en eerlijke contracten te hanteren.

Het programma is opgebouwd aan de hand van juridische vragen die in de praktijk tijdens verschillende stappen van het inkoopproces een belangrijke rol spelen.

DOELGROEP

Deze opleiding richt zich op juristen en niet-juristen met een universitaire of HBO-opleiding die op operationeel niveau of op beleidsniveau in de praktijk te maken hebben met inkoop- en aanbestedingsprocessen (dus ook ingenieurs, tender- en bid-managers en -adviseurs) en die zich meer willen verdiepen in de juridische aspecten van aanbesteden. De opleiding richt zich ook op al diegenen die op zoek zijn naar een samenhangende en verdiepende bespreking van de juridische aspecten van het aanbestedingsproces, met aandacht voor de inkooppraktijk.

Programmacoördinatoren

Prof. mr. Elisabetta Manunza

Hoogleraar Europees en internationaal aanbestedingsrecht, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht; verbonden aan het Public Procurement Research Centre (www.pprc.eu).

Prof. dr. Jan Telgen

Hoogleraar Inkoopmanagement voor de publieke sector Universiteit Twente, Faculteit Management en Bestuur; verbonden aan het Public Procurement Research Centre (www.pprc.eu).

Docenten

mr. Gerrieke Bouwman

Docent en promovenda aanbestedingsrecht, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht, verbonden aan het Public Procurement Research Centre.

mr. Maurice Essers

Advocaat bij Essers Advocaten te Amsterdam.

mr. Georg Huith

Advocaat bij Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn te Den Haag.

mr. Petra Heemskerk

Advocaat bij CMS Derks Star Busmann te Utrecht.

mr. Willem Janssen

Docent en promovendus aanbestedingsrecht, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht, verbonden aan het Public Procurement Research Centre.

mr. Janet Meesters

Advocaat bij Houthoff advocaten te Amsterdam.

mr. Frederik van Nouhuys

Advocaat bij Straatman Koster advocaten te Rotterdam.

mr. Daan Versteeg

Advocaat bij Rozemond advocaten te Amsterdam.

mr. Aslan Vos

Hoofd Juridische Zaken, VolkerWessels | Infrastructuur Nederland.

FACTSHEET

Aanbestedingsrecht voor de inkooppraktijk in één oogopslag

DE ESSENTIE

Deze specialisatieopleiding heeft tot doel kennis van die onderdelen van het aanbestedingsrecht bij te brengen die noodzakelijk is om op de meest doelmatige en correcte wijze te kunnen inkopen.

DOELGROEP

Juristen en niet-juristen met een HBO- of universitaire opleiding die op operationeel niveau of op beleidsniveau te maken hebben met inkoop- en aanbestedingsprocessen (dus ook ingenieurs, tender- en bid-managers en -adviseurs).

BASISKENNIS

Universitaire of HBO-opleiding en ervaring met inkoop- en aanbestedingsprocessen.

AANMELDEN

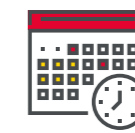
Aanmelden kan via onze website www.uu.nl/executive/abr of neem voor meer informatie contact op met de projectassistente, T: 030 253 9088, E: executiveonderwijs.rebo@uu.nl

DUUR

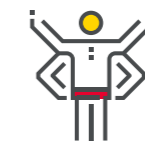
9 bijeenkomsten en 3 online casustrainingen; een (optioneel) take-home examen bestaande uit twee delen: deel I is een kort werkstuk; deel II bestaat uit tien open kennisvragen én casussen.

DATA EN TIJD

Tijd 14.00-17.30 uur.
Bijeenkomsten: 10 sept, 24 sept, 1 okt, 8 okt, 29 okt, 12 nov, 19 nov, 3 dec, 17 dec 2018. Online casustraining: data nader te bepalen. Inleverdatum take-home examens: 18 feb 2019. Certificaatuitreiking: 25 maart 2019.

BELASTING

Onderwerpen worden behandeld aan de hand van casuïstiek en praktijk. Naast de bijeenkomsten dienen deelnemers rekening te houden met een voorbereidingstijd van enkele uren per week.

LOCATIE

Universiteit Utrecht, Academiegebouw, Domplein 29 te Utrecht.

KOSTEN

De kosten voor deelname bedragen € 3.095,- (vrij van BTW). Dit bedrag is inclusief catering, cursusmateriaal (waar- onder het handboek van Maurice Essers "Aanbestedingsrecht voor overheden" en Tekst & Commentaar "Aanbestedingsrecht" 2017, 3e editie (Hebly-Manunza red.)). U kunt apart deelnemen aan het examen en betaalt hiervoor € 180,-

CERTIFICAAT

De opleiding wordt afgerond met een examen dat – mits een voldoende wordt behaald – recht geeft op het certificaat 'Opleiding Aanbestedingsrecht voor de inkooppraktijk'.

Programma

Specialisatieopleiding

DAG 1 MAANDAG 10 SEPTEMBER 2018

14.00 – 17.30 uur

Inleidende bijeenkomst

(prof. mr. Elisabetta Manunza en prof. dr. Jan Telgen)

- Wat is aanbestedingsrecht?
- Doel van het aanbestedingsrecht; relatie aanbestedingsrecht en inkoop.
- Bronnen van aanbestedingsrecht.
- Juridisch waarderen van bronnen.
- Hoe blijf ik op de hoogte van de meest recente juridische ontwikkelingen?

Uitgelicht op deze dag

Combinatie van aanbestedingsrecht en inkoop en de uiteenzetting van de doelen die aan beide disciplines ten grondslag liggen. De cursist de systematiek bijbrengen die noodzakelijk is om het aanbestedingsrecht op correcte wijze te kunnen toepassen, ook wanneer de regelgeving wordt gewijzigd.

DAG 2 MAANDAG 24 SEPTEMBER 2018

14.00 – 17.30 uur

(mr. Willem Janssen en prof. mr. Elisabetta Manunza)

Deel 1: Inbesteden en Publiek-Publiek Samenwerken

- Verschil tussen aanbesteden en inbesteden.
- Welke ruimte heeft de overheid om te kiezen voor publieke uitvoering?
- Welke opdrachten mogen publiek worden uitgevoerd?
- Uit welke vormen van publieke uitvoering mag worden gekozen?
- Juridische voorwaarden voor publieke uitvoering.

Deel 2: Wie moet aanbesteden?

- Welke instellingen zijn aanbestedingsplichtig?

Uitgelicht op deze dag

Caleidoscopische behandeling van de nieuwe regels over inbesteden en Publiek-Publiek Samenwerken, in het licht van de vragen: “Hoe bepaal ik als inkoper welke keuze (in- of uitbesteden) de meest doelmatige is?”; “Hoe bepaal ik als potentiële inschrijver of de voorgaande vraag correct is beantwoord, en welke acties kan ik in gang zetten om me tegen de voorgenomen inbesteding / publieke samenwerking te verzetten?”.

Online Casustraining onder begeleiding docent

Datum nader te bepalen. 16.00 – 17.00 uur.

DAG 3 MAANDAG 1 OKTOBER 2018

14.00 – 17.30 uur

Welke opdrachten moeten worden aanbesteed?

(mr. Maurice Essers en mr. Janet Meesters)

- Welke opdrachten zijn aanbestedingsplichtig en welke niet (uitzonderingen)?
- Nieuwe regels voor specifieke en sociale diensten; defensieopdrachten.
- Hoe dienen drempels te worden berekend?
- Splitsen of samenvoegen: wanneer mag dit wel, wanneer niet?
- De wezenlijke wijziging.

Uitgelicht op deze dag

Behandeling van een stappenplan dat de cursist meer inzicht biedt in de aanbestedingsregelgeving, zodat hij op autonome wijze kan bepalen of in een concreet geval wel of geen aanbestedingsverplichtingen aanwezig zijn.

DAG 4 MAANDAG 8 OKTOBER 2018

14.00 – 17.30 uur

Deel 1: Welke aanbestedingsprocedures mogen worden toegepast?

(mr. Frederik van Nouhuys)

- Hoe de ‘beste’ procedure te kiezen om de beste inkoop te realiseren?
- Wanneer is welke procedure zinvol? Wat mag en wat is verstandig?
- De nieuwe procedures, zoals het innovatief partnerschap.

Deel 2: Integriteit en uitsluitingsgronden

(prof. mr. Elisabetta Manunza)

- Integriteit van de aanbesteder en de inschrijver: verplichte en facultatieve gronden om inschrijvers uit te sluiten.

Uitgelicht op deze dag

De nieuwe aanbestedingsprocedures worden afgezet tegen de vraag: ‘welke’ procedure kan het beste worden toegepast voor de inkoop van ‘welke’ diensten, werken, producten. Aandacht voor de vraag hoe integriteit in het aanbestedingsproces te bevorderen.

DAG 5 MAANDAG 29 OKTOBER 2018

14.00 – 17.30 uur

Hoe dienen kwalitatieve geschiktheidseisen, andere selectiecriteria, bijzondere aanvullende voorwaarden en uitsluitingsgronden te worden geformuleerd?

(mr. Petra Heemskerk)

- Hoe strikt is het onderscheid tussen selectie- en gunningscriteria?
- Wanneer zijn eisen proportioneel en wanneer niet?
- Verplichte en facultatieve gronden om inschrijvers uit te sluiten.

Uitgelicht op deze dag

Hoe scherp en strak dient het onderscheid tussen selectie- en de gunningscriteria te zijn?

Online Casustraining onder begeleiding docent

Datum nader te bepalen. 16.00 – 17.00 uur.

DAG 6 MAANDAG 12 NOVEMBER 2018

14.00 – 17.30 uur

Doelmatigheidsaspecten gedurende het volledige verloop van het aanbestedingsproces

(mr. Georg Huith en prof. dr. Jan Telgen)

- Het vaststellen van de opdracht.
- Voorfase: marktverkenning; komen tot een goede uitvraag.
- Waarom stel je zo'n eis?
- Wat zijn de wensen ten aanzien van het programma van eisen?
- Contracten verlengen of wijzigen?
- Welke mogelijkheden geeft het aanbestedingsrecht tot informatie-uitwisseling?

Uitgelicht op deze dag

Hoe koop ik op de meest doelmatige wijze in? Dat is de centrale vraag in dit college. De docenten behandelen hoe te toetsen of alle fasen van het aanbestedingsproces doelmatig zijn ingericht aan de hand van een stappenplan. Aandacht voor de vraag of, en zo ja hoe, eisen die betrekking hebben op social return, duurzaamheid en innovatie kunnen worden gesteld/geformuleerd.

DAG 7 MAANDAG 19 NOVEMBER 2018

14.00 – 17.30 uur

Hoe dienen gunningscriteria te worden geformuleerd en gewogen?

(mr. Daan Versteeg en prof. dr. Jan Telgen)

- Hoe dienen gunningscriteria te worden gespecificeerd?
- Nieuwe EMVI: Beste PKV en Laagste KBK.
- Hoe dienen deze criteria vervolgens te worden beoordeeld en gewogen?
- Motivering van de beoordeling.
- Op grond van welk beoordelingssysteem?
- Wat zijn geschikte beoordelingssystemen?

Uitgelicht op deze dag

De demonstratie van beoordelingssystematieken en de beantwoording van de vraag hoe te bepalen wat de beste beoordelingssystematiek is die per soort procedure kan worden gehanteerd.

DAG 8 MAANDAG 3 DECEMBER 2018

14.00 – 17.30 uur

Deel 1: Belangrijke en evenredige contractuele voorwaarden

(mr. Aslan Vos)

- Hoe zorg ik ervoor dat mijn contractvoorwaarden redelijk zijn?
 - Hoe te voorkomen dat een inschrijver zich met succes kan beroepen op een wilsgebrek: bedrog, bedreiging, misbruik van omstandigheden of dwaling?
 - De (on)redelijkheid van zekerheden (bankgaranties) die aanbestedende diensten van inschrijvers verlangen.
 - Onredelijke bestekbepalingen en contractvoorwaarden.
- #### Deel 2: Capita selecta “Strategische doelen: duurzaamheid, innovatie, sociale aspecten”
- (prof. mr. Elisabetta Manunza en prof. dr. Jan Telgen)
- Hoe kunnen duurzaamheid, innovatie en sociale aspecten worden geïntegreerd in een aanbesteding en wanneer kan dat niet?

Uitgelicht op deze dag

Aan de hand van concrete voorbeelden uit de praktijk wordt gediscussieerd over de redelijkheid of onredelijkheid van contractvoorwaarden en hoe daar mee om te gaan. Kan de decennia lange ervaring in de bouwsector ook in andere sectoren worden benut?

Online Casustraining onder begeleiding docent

Datum nader te bepalen. 16.00 – 17.00 uur.

DAG 9 MAANDAG 17 DECEMBER 2018

14.00 – 17.30 uur

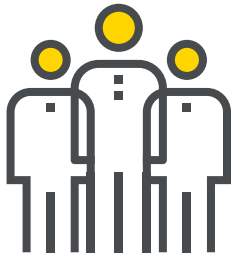
Beroepsmogelijkheden voor gegadigden en inschrijvers

(mr. Daan Versteeg)

- Welke mogelijkheden hebben gegadigden en inschrijvers om tegen een beslissing van een aanbestedende dienst in beroep te gaan?
- Hoe voorkom ik als aanbestedende dienst en inkoper een geschil?
- Hoe stel ik mij op als zich een geschil voordoet?

Uitgelicht op deze dag

Tijdens dit college zal duidelijk worden dat aanbesteders – en dus inkopers – veel in handen hebben om te voorkomen dat gegadigden en inschrijvers in beroep gaan tegen de beslissingen die zij gedurende het aanbestedingsproces hebben genomen.

Ervaringen van deelnemers

ARIJANA NALIĆ

JURIST VASTGOED & GRONDZAKEN,
GEMEENTE ASSEN

‘De opleiding zet je aan het denken, geeft je handvatten en is praktijkgericht. De docenten hebben ruime ervaring waardoor er voldoende ruimte is voor de verdiepende slag. Ik ben in staat om vanuit o.a. de beginselen van het (aanbestedings)recht kritisch te reflecteren op (de ontwikkelingen van de) wet- en regelgeving en jurisprudentie.

Hierdoor kan ik in mijn dagelijkse werk beter onderbouwde beslissingen nemen en heb ik meer inzicht in de maatschappelijke context waarop deze beslissingen betrekking hebben.

‘Ik kan nu beter onderbouwde beslissingen nemen en heb meer inzicht in de maatschappelijke context’

De vele praktijkvoorbeelden in combinatie met praktische tools geven je de beschikking over kennis en kunde om opdrachten succesvol aan te besteden.’

JOHAN ARENDS

SENIOR INKOOPADVISEUR,
HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS
NOORDERKWARTIER

‘Als inkoopadviseur bij het hoogheemraadschap word ik iedere dag geconfronteerd met vragen op aanbestedingsgebied. Welke opdrachten zijn aanbestedingsplichtig, welke gunningscriteria kunnen er gebruikt worden, mag er meerwerk opgedragen worden aan dezelfde ondernemer, etc.

‘Een inspirerende opleiding en prettig verweven met inkoop-technische onderwerpen’

De ontwikkelingen gaan snel, de afgelopen jaren hebben we de introductie gezien van nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijnen en de nationale Aanbestedingswet uit 2012 kon na een aantal jaren al weer opnieuw naar de tekentafel. Dan voel je je een stuk zekerder in je werk als je kunt terugvallen op een solide basis.

Die heb ik bij de Universiteit gevonden in de opleiding ‘Aanbestedingsrecht voor de inkooppraktijk’. Gedegen, inspirerend en naast uiteraard het juridische ook prettig verweven met inkoop-technische onderwerpen!’

KIRSTEN DE JONG

INKOOP- EN AANBESTEDINGS-
SPECIALIST,
ALPHA ADVIESBUREAU

‘De opleiding was voor mij exact de ontbrekende schakel in mijn kennis op het gebied van aanbesteden en rechtmatigheid. De opleiding combineert ervaring van de inkooppraktijk prachtig met het theoretische van aanbestedingsrecht en is hierdoor uniek.

Met name het uitgebreid bespreken van jurisprudentie heeft mij handvaten gegeven om het aanbestedingsrecht te kunnen combineren met de werkelijkheid van inkopen in de toekomst. Ondanks dat ik geen juridische opleiding heb genoten kon ik de opleiding prima volgen.

De colleges worden gegeven door mensen met ervaring in de praktijk. En ook mijn medecursisten waren ervaren inkoopprofessionals. Hierdoor kwamen er prachtige discussies op gang die ik als zeer waardevol ervaren heb.’

‘Ondanks dat ik geen juridische opleiding heb genoten kon ik de opleiding prima volgen’